

Vergaderjaar 2013–2014

32 623

Actuele situatie in Noord-Afrika en het Midden-Oosten

Nr. 133

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juni 2014

Conform mijn toezegging op 28 november 2013 naar aanleiding van een verzoek van het lid-De Caluwé (VVD) om bij extra noodhulp bijdragen boven euro 5 miljoen uw Kamer schriftelijk te informeren, kan ik u als volgt berichten.

De humanitaire situatie in Syrië en van Syrische vluchtelingen in de buurlanden verslechtert met de dag met ongekende noden. Dit heb ik ook zelf kunnen constateren tijdens mijn bezoek aan Syrische vluchtelingen in Turkije op 4 juni en in mijn gesprek met de Gouverneur van de provincie Gaziantep waar veel Syrische vluchtelingen verblijven. Tijdens dit gesprek heb ik ook de registratieproblemen in Turkije opgebracht van internationale NGO's die zich bezig houden met crossborder hulp naar Noord-Syrië.

De Verenigde Naties heeft voor het jaar 2014 noodhulpverzoeken opgesteld van totaal USD 6,5 miljard. Hiervan is USD 2,27 miljard voor behoeftigen binnen Syrië en USD 4,2 miljard voor Syrische vluchtelingen en gastgemeenschappen in de buurlanden, deze waren op 4 juni voor respectievelijk slechts 21% en 28% gedekt.

Daarom heb ik besloten, zoals ik al had aangekondigd tijdens het Algemeen Overleg over noodhulp op 28 maart (Kamerstuk 32 605, nr. 140), om een additionele bijdrage van euro 7 miljoen aan de Syrische crisis beschikbaar te stellen. De verdeling is als volgt.

Het World Food Programme (WFP) van de Verenigde Naties verstrekt maandelijks voedselhulp aan circa 4 miljoen behoeftigen binnen en buiten Syrië. Haar totale begroting voor 2014 van circa USD 2 miljard is voor 23% gedekt. Van de euro 7 miljoen gaat daarom 4 miljoen als ongeoormerkte bijdrage naar WFP.

De situatie van Syrische vluchtelingen is het meest nijpend in Libanon waar zij inmiddels ongeveer een kwart van de bevolking uitmaken. Daarom werd in april 2013 euro 1 miljoen beschikbaar gesteld via het Nederlandse Rode Kruis (NRK) aan het Libanese Rode Kruis voor medische hulp en noodhulpgoederen. De situatie is sindsdien nog aanzienlijk verslechterd. Daarom heb ik besloten het verzoek van het NRK in te willigen om nogmaals euro 1 miljoen beschikbaar te stellen.

Turkije is na Libanon het tweede land met het grootste aantal vluchtelingen, circa 750.000 personen. Ruim 200.000 mensen verblijven in (redelijk goed functionerende) vluchtelingenkampen zoals het door mij bezochte Nizip. Maar de situatie van de vluchtelingen buiten de kampen is zorgwekkend. Opvang van de vluchtelingen heeft de Turkse schatkist tot op heden meer dan USD 3 miljard gekost en er is een dringend beroep op de internationale gemeenschap gedaan om bij te dragen aan de kosten van opvang. Derhalve heb ik besloten euro 2 miljoen euro beschikbaar te stellen aan het noodhulpverzoek van de Internationale Federatie van het Rode Kruis/Rode Halve Maan via het NRK.

Tot op heden heeft Nederland, inclusief bovengenoemde bijdragen, euro 83,5 miljoen direct beschikbaar gesteld als humanitaire hulp voor slachtoffers van de Syrische crisis. Naast deze directe hulp is het aannemelijk dat een aanzienlijk deel van Nederlandse *core* bijdragen aan het VN-noodhulpfonds (CERF), relevante VN-organisaties en ICRC – circa 70% van het noodhulpbudget – naar de Syrische crisis gaat.

De vrije ruimte onder de reservering voor acute crises in het noodhulpbudget bedraagt na deze bijdragen voor 2014 nog euro 9 miljoen.

Graag maak ik gebruik van deze brief om de eveneens tijdens het AO noodhulp op 28 maart door mij gedane toezegging met betrekking tot informatie over kanalisering van de noodhulp van het Verenigd Koninkrijk (VK) in te vullen.

Van het Britse Department for International Development (DFID) werd vernomen dat het VK ongeveer 50% van haar humanitaire hulp via NGO's (ook niet-Britse NGO's) kanaliseert. De overige 50% gaat via multilaterale organisaties, zoals VN organisaties en het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRC), waaronder *core* bijdragen. Het grootste deel van de humanitaire hulp wordt gedecentraliseerd uitgegeven; om deze reden heeft DFID in veel van haar 30 landenkantoren humanitaire hulp deskundigen gedetacheerd. In landen waar geen humanitaire hulp deskundige geplaatst is, wordt de humanitaire hulp georganiseerd via het hoofdkantoor in Londen.

Het VK staat in de top 5 donoren van het ICRC en droeg in 2013 ongeveer euro 135 miljoen bij. In 2013 werd door het VK in totaal meer dan USD 1,2 miljard aan humanitaire hulp besteed. Het VK kanaliseert een aanzienlijk deel van haar humanitaire hulp direct via NGO's, maar beschikt over een groot aantal deskundigen in het veld en op het hoofdkwartier.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen